

Իրավական դաշտ

Բանկի հիմնական գործունեությունը

«Յունիբանկ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին և հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենտորության շրջանակներում։ Բանկը գրանցվել է 10.10.2001թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N81 արտոնագրային համարով որպես ֆիզիկ բաժնետիրական ընկերություն և ՀՀ ԿԲ 23.06.2015թ. թիվ 146Ս որոշակի վերաձևափոխման ընթացքում բարեփոխվել է բաց բաժնետիրական ընկերություն։ Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկային համարով որպես ֆիզիկ բաժնետիրական ընկերություն է, ՀՀ-ում և արտօնվող հոգածությունում գործարկություն է նշանակած անձանց արտադրության և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը։

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և բփով 23 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 20 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարրեր շրջաններում, 2 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղ Հանրապետությունում և մեկ մերկարարությունում՝ ՈՒ- Սուլկա քաղաքում։ Բանկի իրավաբանական հաստին է՝ ք. Երևան, Զարենցի փող. 12-53։

Գործարք միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող բաղադրական և տնտեսական փոփոխությունները։ Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացահայտված են կատարյալ գործարք միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք ստվարաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում։ Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի դրակի հետ, որոնք ընդուն չեն զարգացած երկների շուկաներին։

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հենանքները կարող են ազդեցություն բռնել Բանկի ապահան գործունեության վրա։ Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները շեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դրամարա արդյունքում։ Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսի կինեն, կարուցողվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն համանակաշրջանում, եթե այդ ճշգրտումները ի հայտ կը ան և դրանք հնարավոր կլինի զնահատել։

Կորպորատիվ կառավարում

Բանկի բաժնետիրերներն են

Բաժնետիրերի լրիվ անկանումը	Մեփականության ձևը	Բաժնետունի տեսակը (սովորական /արտօնյալ)	Ռեզիլիանտ / ոչ ռեզիլիանտ	Փաստացի վճարված մասնաբաժնը	Տեսակարար կշիռը կանոնադրական նկայինարկում (%)
ԳԼՈՎԵՐԻ ՀՈԼԴԻՆԳ ԷԼ. ԹԻ. ԴԻ	ՈՉ ՊԵՏԱԿԱՆ	սովորական	ոչ ռեզիլիանտ	9,899,700	75.56%
ԳԼՈՎԵՐԻ ՀՈԼԴԻՆԳ ԷԼ. ԹԻ. ԴԻ	ՈՉ ՊԵՏԱԿԱՆ	արտօնյալ	ոչ ռեզիլիանտ	3,201,000	24.44%

Բանկի գործադիր մարմնի աշխատանքի գնահատման սկզբունքները

Բանկի գործադիր մարմնի (Վարչության) աշխատանքների գնահատման հիմք են հանդիսանում Բանկի Գործադիր տնօրենի (Վարչության նախագահի), Գլխավոր հայապահի, Ներքին առողջության դեպարտամենտի ղեկավարի, ինչպես նաև կարգության այլ անդամների կողմից Բանկի Խորհրդին ներկայացվող եռամսյակային հաշվետվությունները, ՀՀ կենտրոնական բանկի ստուգման ակտերը, արտաքին առողջության եզրակացությունը։ Վարչության աշխատանքները գնահատվում են նաև ներկայացված կարգության կողմից։

- Վարչության գործունեությունը կանոնակարգող Վարչության կանոնակարգի պահանջների պատշաճ կատարումից,
- Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների ներդրումից,
- Բանկի ռազմական ծրագրի իրականացման արդյունքներից,
- Խորհրդի կողմէց ընդունված կարգերի, կամունկարգերի և այլ որդումների պատշաճ կատարումից,
- ՀՀ բանկային հանձնարկության բանկի մրցունակությունը բարձր պահելու խնդրի իրագործումից,
- Ռեզիլիանտ արդյունավետ կառավարման քաղաքականության իրագործումից,
- Վարդող կադրային բաղադրականությունից:
- Բանկի ընթացիկ գործունեության արդյունավետ կառավարումից,

Արտաքին առողջի վճարները

Յունիտանկ ԲԲԸ արտաքին անկախ առողջական գնումը կատարում է հայտարարելով մրցույթ: Ըստ ՀՀ ԿԲ-ի համապատասխան շաբաթներով ընտրություն կատարելու հետ բանկը կնրում է տվյալ ընկերության հետ պայմանագիր, որտեղ նախատեսված է նաև բանկի արտաքին առողջական գնումը լրացնելու վեհական վճարի չափը: Բանկը այդ գումարը տարվա ընթացքում համասնանորեն ծախսագրում է:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ֆինանսական հաշվառվույնների պատրաստումը և ներկայացումը.

«Հունարայակ» ԲԲԸ-ուս ուղարկան քաշվառման գործում գրասապահ կարգությունը կազմուս և «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի, Ֆինանսական հաշվետվորյունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՍՍ), բանկի խորհրդի կողմէց հաստատված «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության» և հաշվապահական հաշվառման կազմակերպությունների կազմելու որևէ հարցի վերաբերյա հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառման կազմակերպություն այլ իրավական ակտերում նույնությունների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն՝ ենթով նման առաջնային հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառման կազմակերպությունը այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից, «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառման մասին շահմանափակությունների տարրերի սահմանություններից, ճանաշնան չափամիջներից և չափաման իրավունքներից:

Հաշվապահական հաշվառման խնդիրները և նորությունները

- տնտեսական գործառնությունների և բանկի գործունեության արդյունքների վերաբերյալ ամբողջական և արժանահավատ տեղեկատվության ձևակերպում,
- գույքի առկայության և շարժի, նյութական, աշխատանքային և ֆինանսական միջոցների օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության պահպանում,
- ֆինանսատնեական գործունեության բացասական երևոյթների մասին ժամանակին զգուշացումը:

Քանիում հաշվապահական հաշվառման վարվում է:

- Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հաշվառման դրամով,
- կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլամին և հաշվային պլամի կիրառան իրահանգին հսկապատասխան,
- անընդհատ՝ Բանկի գրանցման պահին մինչև օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նոր վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Հաշվապահական հաշվառման վարելու և ֆինանսական հաշվառվույնների կազմելու սկզբունքները

Բանկը հաշվապահական հաշվառման վարելու և ֆինանսական հաշվառվույնների կազմելու պահպանում է անընդհատության, հետևողականության, հաշվագրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավաստության, համարդիթության, հաշվանցման և սահմանագուման սկզբունքները:

Եկամուտների և ծախսների ճամաչում

Բանկը եկամուտների և ծախսերի հաշվառման տարբեր սկզբունքին համապատասխան: Բանկի բորակցային հաշիվներից, տեղարաշինած վարկերից և ալվանդներից, պիտական կարճամամիւն պարտաստումներից, հետզենան համաձայնագրերից և այլ գործարքներից ստացվելիք տոկոսները վերաբերում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր, որոնց հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում հանապատասխան պայմանագրերը կամ այլ փաստաթղթերը:

Բանկի կողմից ներգրավված վարկերի, ժամկետային ավանդների և այլ ժամկետային պարտավորությունների, (հատուկ դեպքերում՝ առանձին պայմանագրերով նաև՝ ցանկանց ավանդների) գծով վճարվելիք տոկոսները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր: Հիմնական միջոցների ամրության կատարվում է ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Սուացիթիք և վճարվելիք վարձագնարները, առողջությունը գծով ծախսերը, և այլ հաշվառմանները կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Արտարժութային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույրով կատարված գործարները հաշվառվում են ՀՀ դրամով կիրառելով գործարքի օրվա արժութային շուկայի միջին փոխարժեքը:

Արտարժույրով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեցի աճապահ գործարքի արժութային շուկայի միջին փոխարժեքը: Արտարժութային գործարներից, ինչպես նաև արտարժույրով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վճար ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես նկամուտ կամ ծախս:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30.09.2014	30.09.2015
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դրամ	407.6	473.71
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	513.49	531.36
ՀՀ դրամ/1 ուրիշ	10.32	7.25

Հարկում

Ծահորահարկը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների համաձայն: Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարրերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվի կամ պարտավորության: Ժամանակավոր տարրերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գումարը, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որպանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կամիսկի դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահպու միջոցներից և այլ բանկերում հաշվիմներից: Որոնք կարող են փոխարկվել կամիսիկի կարծ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգայի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

Թանկարժեք մետաղներ

Ուսկին և այլ բանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և լոնդոնի թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումները արտացոլվում են բանկարժեք մետաղներով գործառնություններից գուտ եկամուտ հոդվածում՝ առևտրային գործառնություններից:

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականու գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշվիմներ: Բանկերին տրամադրված ֆիբսան ժամկետով վարելով ու կամիսավճարները հաշվառվում են անդաշխատաված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մերույթ: Ոչ ֆիբսան ժամկետներով միջոցներն անդրտիզացվում են Բանկի դեկավառության կողմից գնանաված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժնորդիկումից պահուստների գումարներով:

Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, եթե նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կրող։ Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների տվյալներ բնույթ կրող առք և վաճառքների դեպքում դրամը ձևակերպում էն գործարքի օրվա ամսավլու։ Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դրամը, եթե ֆինանսական գործիքը հետազայտվ պետք է չափվի իրական արժեքով, պայամանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ըմկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նոյն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքու։

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբանական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբանական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ժամանակները, բայց ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառյալ նաև առևտույթի նպատակներով պահպան գործիքները), հաշվառվում են ամրտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արյունավետ տոկոսարդույթի մերորդ։ Սկզբանական ճանաչման դեպքուն ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով։

Սկզբանական ճանաչման դեպքուն բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բայց ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառյալ նաև առևտույթի նպատակներով պահպան գործիքները), հաշվառվում են ամրտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արյունավետ տոկոսարդույթի մերորդ։ Սկզբանական ճանաչման դեպքուն ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվում են իրական արժեքով։

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների։ Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները, մենք նարան ժամանելով պահպան ներդրումներ, վարկեր և դերիտական պարտեր, վաճառքի համար նաև իրանական ամսիվներ։ Ներդրումների նաև նպասկարգումը կաստրվում է դրանց ծնորբերման պահին Բանկի դեռավարության կողմից սահմանված իրանական դաշտումների հետանք վաճի առնելով ծնորբերման նպաստականությունը։ Ակտիվների հետագա վերաբարեկարգումը կատարվում է անհրաժեշտությամբ և հնարավորությամբ դեպքում՝ յորաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո։

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառված ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտույթի նպատակներով պահպան ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները։ Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարծ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում դեռևսպարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին։

Ածանցյալ գործիքները նույնպես դասակարգվում են որպես առևտույթին նպաստականությունը պահպան, բայց այն դեպքերից, եթե դրանք օգտագործվում են հեշտագրման նպատակով։ Առևտույթի նպատակներով պահպան ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտավային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այսպիսի համար արժեքով։ Վաճառքի համար մատչելի պահպան ամսավորությունը կատարվում է սեփական կապիտալի մեջ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթը ու վաճառքի համար արժեքում կամ առաջարկությունը կամ առաջարկությունը տոկոսարդույթի մերորդը։ Ամեն դեպքում հաշվառվում է այս արժյունավետ տոկոսարդույթը մերորդը՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահարարի համար առաջարկությունը գրանցվում է այն ժամանակ, եթե Բանկը իրավունք է ձեռք բերում սուսանու այդ շահարարի մեջները։

Մինչև նորման ժամկետը պահպան ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը

Ֆիրստամ մարման ժամկետով արժեքորերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահպան, եթե Բանկը հաստատավես մոտարքաված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը։ Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մինչև մարման ժամկետը պահպան ակտիվների էական գումարի վաճառքը, ապա ամբողջ դրա վերաբարեկարգվում է որպես վաճառքակարգվում և ամրտիզացված արժեքով՝ կրիառելով արժյունավետ տոկոսարդույթի մերորդը՝ համար դրանց գծով արժեքությունը պահպանում էր։

Ուսուա համաձայնագրերով գործառնություններ

Հետզննան պայմանով արժեքրերի վաճառքի գործառնությունները (ոնպո) դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործառնություններ: Հետզննան պայմանով վաճառքած արժեքրերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռութ, և այն դեպքում, եթե զնորդն ունի նշված արժեքրերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզննան պայմանագրերով գրավադրված արժեքրեր»: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակրագրյունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշվեկշռութ:

Հետզնառքի պայմանով արժեքրերի գնումը հաշվառվում է պահանջներ ֆինանսական կազմակրագրությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ հաշվեկշռութ:

Արժեքրերի գննան և վաճառքի առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետզննան պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

Վարկեր և դերհատրական պարագեր

Վարկերը և դերհատրական պարագերը ֆիբսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմն ուղղակիրներ պարագաների դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտք վճարելու մասունքության: Ֆիբսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գործարքից ծախսումները: Եթե տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ եթե վարկը տրամադրվում է շուրջայանոց ցածր տոկոսադրույթով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ճանաչ շուրջայանոց ցածր դրամադրելով անդամանությունը՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորությունում: Այնուհետև վարկերն են փոխառություններով անդամանությունը՝ ֆինանսական արժեքով կիրառելով արյունավետ տոկոսադրույթը մերժող Ֆիբսված մարման ժամկետներում շահվառված վարկերը են անորիշակացված արժեքով՝ կիրառելով արյունավետ տոկոսադրույթը մերժող Ֆիբսված մարման ներարկող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ո փոխառությունների հաշվառվում են անդամանությունը արժեքով՝ ենթադրվելով արժեքում պահուածների գումարներով:

Վարկերի և այլ փոխառությունների գծով արժեգրվումից պահուածներ

Բանկ գննատում է խմբահարություն վարկերը և փոխառությունները յուրաքանչյուր հաշվետու անսարքի համար՝ պարզեցի համար, թե արդյոյ անհրաժեշտ է արժեգրել անհրաժեշտ ճանապետ իրական արյունների համար հաշվետվորությունում: Մասնակիրական դերավորության դատողությունն անհրաժեշտ է ապահա դրամական հոսքի գումարը և պարբերականությունը գննատելու համար, եթե անհրաժեշտ է պահանջվող պահուածի չափը որոշել: Նման գննահատումները հիմնված են որոշ գործուների շորջ ներարրությունների վրա և ներկա արյունները կարող են տարբեր իններ համար պահուածություններու հետաքա փոխառությունների: Նշանական վարկերի փոխառությունների համար անհնատական ստեղծված հաստիք բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեգրել անհրաժեշտ պահուածներ, այն դիմելով գծով, որոնք շնորհած դր անհնատական չեն գննատվել, սակայն պարտանկութ մեջ շնորհած ավելի մեծ դիմ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնել այնպիսի գործուների աղքանությունը, ինչպիսի են վատարացումը երկրի դիմում, արյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային բուլությունները կամ դաշտական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային բուլությունները կամ դաշտական հնացումը:

Ֆինանսական ակտիվների արժեգրվում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին Բանկն իրականացնում է արժեգրել գննահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Անորսիզացված արժեքով հաշվառվում ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեգրվում է և արժեգրել կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեգրել մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչութիւն հետո կառավագած մենք կամ իրադարձություններն աղեցույթում ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակտիվիզութ ապահա դրամական հոսքի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատութ չափել:

Արժեգումից կորուստիվ օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառուն կամ վարկառուների խոսքն ունեն զայլի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կայստայի նորմատիվ, զուտ եկանոի և վաճառքների հարաբերակցություն), առևս են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտականությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կիմնի սնանակացում կամ այլ ֆինանսական վերականակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալիոր ապագա դրամական հոսքերի չափերի նվազման վերաբերյալ կապված տնտեսական պայմանների դիմումներիվ, որոնք ագրում են վայնատիր և վճարումների վրա:

Եթե առևս է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեգուման վերաբերյալ, արժեգուման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակնկալի հաշվեկշռային արժեքի և այլ ֆինանսական դրոֆիր սկզբանական արժյունավոր տոկոսադրույթով գեղչկած դրամական միջոցներու ակնկալիոր ապագա հոսքերի (բասարական արդյունքում արժեգուման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելոց կամ ժխտելոց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային դիմական բնույթ ունեցող խմբերում խմբային գնահատում իրականացնելու նպաստով): Այն ակտիվները, որոնց գովով անհատական գնահատում արդյունքում ծնապորվել են արժեգուման պահուստի համար արտադրությունը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալիոր ապագա հոսքերի մերկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ժամանելու, անկան նրանից, թե գրավի կիրառանցվի թանկին, թե ոչ:

Արժեգուման խմբային գնահատում նպաստակով, ֆինանսական ակտիվները խմբագրություն են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային միավոր բնորագրիները, ինչպես ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոնները:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեգուման խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գոտնող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նաև նատախ աստիվների սաստական ծախսերի պրատիկայի հիման վրա: Վերջինն ըշգրծվում է ընթացիկ հետամեջի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանականական հոսքերի հետանքները հեռացնելու նպատակը: Եթե վարկի հիմքում նարման համեմատ պահիղ մերդումն ունի փոփոխական տոկոսադրույթը և առաջացած արժեքը ներկա պահիղ արդյունավետ առաջարկություն է: Եթե վարկի հիմքում նարման համեմատ պահիղ մերդումն ունի փոփոխական տոկոսադրույթը և առաջացած արժեքը ներկա պահիղ արդյունավետ առաջարկություն չէ:

Վարկարկը համապատասխան պահուստի նորմանը դրամական հոսքերը, որոնց արժեգուման խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գոտնող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նաև նատախ աստիվների սաստական ծախսերի պրատիկայի հիման վրա:

Վարկարկը համապատասխան պահուստի նորմանը դրամական հոսքերը համապատասխան պահիղ մերդումն ունի փոփոխական դրամական հոսքերի հետանքները հեռացնելու նպատակը:

Ակտիվների համապատասխան պահուստի նորմանը դրամական հոսքերը համապատասխան պահիղ մերդումն ունի փոփոխական դրամական հոսքերի հետանքները հեռացնելու նպատակը:

Վարկարկը համապատասխան պահուստի նորմանը դրամական հոսքերը համապատասխան պահիղ մերդումն ունի փոփոխական դրամական հոսքերի հետանքները հեռացնելու նպատակը:

Վարկարկը համապատասխան պահուստի նորմանը դրամական հոսքերը համապատասխան պահիղ մերդումն ունի փոփոխական դրամական հոսքերի հետանքները հեռացնելու նպատակը:

Վարկարկը համապատասխան պահուստի նորմանը դրամական հոսքերը համապատասխան պահիղ մերդումն ունի փոփոխական դրամական հոսքերի հետանքները հեռացնելու նպատակը:

Վարկարկը համապատասխան պահուստի նորմանը դրամական հոսքերը համապատասխան պահիղ մերդումն ունի փոփոխական դրամական հոսքերի հետանքները հեռացնելու նպատակը:

Վերաբերյալ վարկերի համապատասխան պահուստի նորմանը

Որտեղ հնարավոր է, թանկն փորձում է վերաբերյալ վարկերը, քան բոնագանձել գրավի: Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Եթե վարկի պայմանները վերաբերյալ են, վարկն այլև չի հանդիպում ժամկետամբ: Ներկա պահուստի վերաբերյալ վարկարկը համապատասխան պահուստի նորմանը դրամական հոսքերը համապատասխան պահիղ մերդումն ունի փոփոխական դրամական հոսքերի հետանքները հեռացնելու նպատակը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ կաճարքի համար մասշեմի ակտովն արժեգույն է, ապա հրա արժեքի (նվազեցված մարտաների և ամրութայի գումարներով) և ընթացիկ իրավան արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում ճանաչված արժեգույնումից գումարների, կապիտալից վերածնական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում:

Վաճառքի համար մասշեմի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեգույնումից կրուսաների հակադարձում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օրյունիվորն կարելի է հանարել հետագա իրավարությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կրուսաների ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելու հետո:

Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի նեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերը ու օգտաները պահպանվում են վարձառնությունը կատարած ակտիվի պարտավայրում: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավանդամները ճանաչվում են որպես ճախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ժախսերում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների սրագրը, որը ուսասպատապաստու և ապարագ օսասաշաս չափարարարություն, սպասարակություն և ապարագ արժեքությունը: Հիմնական մասնակիցները հարկերը և պարտադիր այլ վճարները: Հիմնական միջոցների վրայի սկզբանական արժեքն կողմից ենթակա չեն բանկին ետ վերադարձան, և ակտիվը իր նախակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կասպած ցանկացած ճախս: Տրամադրված ցանկացած գեղ և արտոնություն հանվում է գննան գնից:

Հետագա ճախսերը, որոնք վերաբերում են արդյուն ճանաչված իրավական միջոցների միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն, եթե հավանական է, որ դրանց շնորհի ապահան տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնհայտում եր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբանական գնահատությունը, կիսուն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ճախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջակի ճախսեր:

Հիմնական միջոցների արժեքը փոխառուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրաման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրաման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմները:

Հիմնական միջոցի անվանումը	Օգտակար ծառայության ժամկետ (առինքն)	Տոկոսարույր (%)
Ընթերք	30	3.3
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20
Համակարգային տեխնիկա	3	33.3
Գույք և գումանակային սարքավորություններ	5	20
Փոխարարմիջոցներ	7	14.3
Բանկներանումներ	10	10
Ոչ նյութական ակտիվներ	20	5
Այլ իրավական միջոցներ	5	20

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային ներդրող, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաշափ հաշվառումներ:

Վերագնահատումներ

Բանկի շնորհի, փոխադրամիջոցների, սարքավորումների և այլ հիմնական միջոցների իրական (չուկայական) արժեքի էական տատանման դնարբու՛թ՝ Բանկի համապատասխան լիազոր մարմնի որոշմամբ կարող է կատարել դրանց վերագնահատում։ Այն կատարվում է՝ մասնագիտական որակավորում ունեցող գնահատողների կողմից։ Ընդ որում եթե վերագնահատվում է հիմնական միջոցների միավորը, ապա հիմնական միջոցների ամրոր դասը, որին պատկանում է այդ ակտինը, նոյնական պետք է վերագնահատվի։ Վերագնահատված գումարով հաշվառման հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասին վերագնահատման պահուսում վերագրված գումարը փոխանցվում է չքաշնված շահույրին։

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառման մեջ ներկայացնելու համար ակտիվների անունը պահպանության մեջ գումարում է Բանկը՝ ենթակա դրանց անունը ուղարկությամբ։ Վերջինների որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիվացիոն նվազագույն մականությունը սահմանվում է տապահությամբ։

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարը իր օգտակար ծառայության ընթացրում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդ։

Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և համախորհների հաշիվները, բողոքված արժեքները և ստորապատճենները, սպառնական միջոցների իրական արժեքով՝ հանաձն գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը։ Սպառնական մականությունը հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են անորոշական արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մերժող։ Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների նախն հաշվառվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապահովածման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիվացիայի ընթացրում։

Քածնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ։ Նոր բաժնետոմսերի բողոքականը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում բողոքակի բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից։ Եթե բողոքական արդյունքում ստուգված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տուրքերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար։

Հահույրի բաշխումը

Հահույրի պահուստների ստեղծումը, օգտագործումն ու շահաբաժնների վճարումն իրականացվում է Բանկի կամունադրության համաձայն։

Կենսաբոշակմեր

Բանկում, աշխատակիցների աշխատավարձի հիման վրա հաշվարկված որոշակի տոկոսը Հայաստանի Հանրապետության պետական կենսաբոշակին հիմնարքամբն փոխանցելուց բացի, այլ հատուկ կենսաբոշակային հիմնարքամբ չի ձևավորվում։ Նշված հիմնարքամբն հատկացների հետ կապված ծախսերը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվառվությունում այն ժամանակաշրջանում, որին դրանք վերաբերվում են։

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, նկատությունը ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրությունը հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև նույնականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և նարեկ պարտավորությունը:

Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդանությունը

Փոխանակման փոխարժեքը ամեն օր հաստատվում է Բանկի Վարչության նախագահի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է պատասխանատու ստորաբաժնման կողմից ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը

Ակտիվների վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարրա ավարտից հետո:

Փոխառակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության բնրագրում իրականացնում է գործառնություններ փոխառակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է զատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա միջազգային հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների և ՀՀՀՍ-ների մոտեցման տարրերությունները էսկամ ազթցություն չեն բողի:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա միջազգային հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների և ՀՀՀՍ-ների մոտեցման խորհրդի կողմից հաստատված հաշվապահական հաշվառման բառարկամությանը:

Ծանոթագրություն 3. Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

	30.09.15	30.09.14
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	Դաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	28,441	108,987
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառվություններից	13,512,197	13,020,993
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեքերից	621,951	555,247
Տոկոսային եկամուտ «ՈԵպո» պայմանագրերից		
Ֆակտորներից ստացված եկամուտներ		
Անհատապես արժեզրկված ակտիվների գնով հաշվեգրված տոկոսներ		
Այլ տոկոսային եկամուտներ	14	
Ընդամենը	14,162,603	13,685,227
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	Դաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց	(1,131,299)	(748,345)
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	(8,562,087)	(8,060,494)
Տոկոսային ծախսեր «ՈԵպո» պայմանագրերի դիմաց	(448,803)	(18,110)
Տոկոսային ծախսեր ածանցյալ գործիքներից	(36,541)	(121,689)
Կառավարության վարկեր		
Այլ տոկոսային ծախսեր		
Ընդամենը	(10,178,730)	(8,948,638)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	3,983,873	4,736,589

Ծանոթագրություն 4. Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

	30.09.15	30.09.14
	Դաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամարկղային գործառնություններից	216,494	283,221
Դաշվարկային ծառայություններից	966,581	902,411
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից,	28,971	33,018
Արտադրույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	5,047	25,210
Վճարային քարտերի սպասարկումից	127,975	162,875
Այլ կոմիսիոն վճարներ	156,045	208,537
Ընդամենը	1,501,112	1,615,272
 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		
	Դաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	(33,710)	(35,785)
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	(102,076)	(119,702)
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից		
Արտադրույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	(3,773)	(13,864)
Բորսայական ծառայություններ	(4,887)	(5,660)
Այլ կոմիսիոն վճարներ	(58,906)	(49,992)
Ընդամենը	(203,352)	(225,001)
 Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	1,297,760	1,390,271

Ծանոթագրություն 5. Զուտ Եկամուտ առևտրային գործառնություններից

	30.09.15	30.09.14
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից	Դաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ Եկամուտ այդ թվում պարտքային արժեքը կազմում է 1,000,000 ՀՀ դրամ՝ ուղարկելու օրը՝ 2015 թվականի սեպտեմբերի 25-ին:	-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ Եկամուտ	537,961	726,372
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ Եկամուտ	31,753	(39,788)
Ածանցյալ գործիքներից զուտ Եկամուտ	(17,816)	35,115
Զուտ Եկամուտ առևտրային գործառնություններից	551,898	721,699

Ծանոթագրություն 6. Այլ գործառնական եկամուտ

Այլ գործառնական եկամուտ	30.09.15 Դաշվետու ժամանակաշրջան	30.09.14 Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	712,780	534,980
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված գուտ եկամուտներ	(18,963)	(8,977)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից, պարտքային արժեթղթերից, ածանցյալներից կառավագությունների սահմանափակումների իրական արժեքի փոփոխությունից գուտ եկամուտ	-	-
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	-	17
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	(2,709)	3,378
Այլ եկամուտներ	12,171	13,556
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	703,279	542,954

Ծանոթագրություն 7. Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	Ծնթ գ.	30.09.15		30.09.14
		Նաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	14			
Պահուստին կատարված մասհանումներ		16,638		43,477
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(16,638)		(43,477)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդը				
Նաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառությունների գծով	Ծնթ գ.	Նաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	16	4,516,117		
Պահուստին կատարված մասհանումներ		8,500,901		5,760,656
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(7,545,768)		(4,510,286)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		955,133		1,250,370
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		5,540,561		5,524,141
Պահուստի օգտագործում		(7,036,874)		(2,226,256)
Վերջնական մնացորդը		3,974,937		4,548,255
Ներդրումների գծով	Ծնթ գ.	Նաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան	
Սկզբնական մնացորդ	18	14,453		14,453
Պահուստին կատարված մասհանումներ				
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ				
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ				
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդը		14,453		14,453
Այլ ակտիվների գծով	Ծնթ գ.	Նաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ				
Պահուստին կատարված մասհանումներ		15,268		185,880
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(15,268)		(185,880)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ				
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդը		-		-
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հողվաճների գծով	Ծնթ գ.	Նաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	30			
Պահուստին կատարված մասհանումներ		119,045		213,588
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(119,045)		(213,588)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ				
Վերջնական մնացորդը		-		-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		955,133		1,250,370
Վերջնական մնացորդը		3,989,390		4,562,708

Ծանոթագրություն 8. Ընդհանուր վարչական ծախսեր

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	30.09.15 Դաշվետու ժամանակաշրջան	30.09.14 Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գնով*	(2,273,029)	(2,448,296)
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գնով ծախսեր	(8,829) (60)	(7,129) (1,062)
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	(2,281,918)	(2,456,487)

Ծանոթագրություն 9. Այլ գործառնական ծախսեր

Այլ գործառնական ծախսեր	30.09.15	30.09.14
	Նաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	(1,550)	(1,620)
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	(60,712)	(55,697)
Գովազդի ծախսեր	(178,666)	(130,666)
Ներկայացուցչական ծախսեր	(36,616)	(24,734)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	(368,864)	(332,314)
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	(134,832)	(130,691)
Գործուղման ծախսեր	(7,995)	(12,285)
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	(580,919)	(570,055)
Ապահովագրության ծախսեր	(24,662)	(24,033)
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(122,058)	(62,079)
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	(112,936)	(160,057)
Առդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	(123,715)	(40,834)
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	(82,415)	(82,977)
Տրամսպորտային ծախսեր	(23,178)	(28,095)
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	(255,975)	(223,028)
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	(51,948)	(55,059)
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	(30,201)	(27,533)
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	-	(1,828)
Բռնագանձված գրավների իրացումից վնաս	-	-
Այլ ծախսեր	(61,169)	(44,996)
Ընդամենը	(2,258,411)	(2,008,581)

Ծանոթագրություն 10. Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս

Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	30.09.15 Հաշվետու ժամանակա շրջան	30.09.14 Նախորդ ժամանակաշ րջան
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	824	42
Ընդամենը	824	42

Ծանոթագրություն 11. Ծահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

Ծահութահարկի գծով ծախս	30.09.15	31.12.14
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս		128,422
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	280,867	(34,341)
Նախորդ տարվա շահութահարկի ճշտում		
ԸՆԴԱՍԵՆԸ	280,867	94,081

	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.15	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	Նախորդ ժամանա- կաշրջան 31.12.14	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Ծահույթը մինչև հարկումը	1,042,172		626,556	
Ծահութահարկ դրույքաչափով	208,434	20	125,311	20
Չհարկվող եկամուտներ		-	(22,530)	(4)
Չնվազեցվող ծախսեր		-	49,113	8
Այլ	72,433	7	21,073	3
Փոխարժեքային տարբերություն	(5,810)	(1)	(160,183)	(26)
Սնանցյալ գործիքներից գուտ եկամուտ		-	81,297	13
Նախորդ տարվա շահութահարկի ճշտում				
Ծահութահարկի գծով ծախս	280,867	27	94,081	15

3.11.3 ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջան ի դրույքամբ 31.12.14	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակա- շրջանի դրույքամբ 30.09.15
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	199,320	(659)	(10,187)	188,474
Ստեղծված պահուստների գծով	-			-
Այլ պարտավորությունների գծով	63,388	(659)	(10,187)	52,542
Վաճառքի համար մատչելի արժեքներ	135,932			135,932
Փոխանցվող հարկային վճառ				
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(925,159)	(280,208)	(9,157)	(1,214,524)
Պայմանական պարտավորություններ	(20,665)			(20,665)
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(8,360)			(8,360)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(806,744)	(280,208)	(9,157)	(1,096,109)
Հիմնական միջոցներ	(89,390)			(89,390)

<u>Ստեղծված պահուստների գծով</u>				-
<u>Եկամուտների վերականգնում</u>				-
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	(725,839)	(280,867)	(19,344)	(1,026,050)

Ծանոթագրություն 12. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	30.09.15 Նաշվետու ժամանակաշրջան	31.12.14 Նախորդ ժամանակաշրջան
Նաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	761,305	961,773
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	10,010	10,010
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	76.05	96.08

**Ծանոթագրություն 13.Կամխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ
կենտրոնական բանկում**

	30.09.15	31.12.14
	Դաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կամխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում		
Կամխիկ դրամական միջոցներ	6,747,067	5,311,341
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,422,289	1,622,927
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	90,000	23,802,559
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	18,083,005	160,000
Դաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Կամխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	26,342,361	30,896,827
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	54,226	56,935

**Ծանոթագրություն 14. Պահանջմեր բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների
նկատմամբ**

Ընթացիկ հաշիվներ	30.09.15	31.12.14
	Դաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային հաշիվներ	937,354	3,458,393
Ավանդներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	720,468	722,221
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում		
Ռեար համաձայնագրեր	49,739	
Այլ հաշիվներ	5,894	
Դաշվեգրված տոկոսներ		
Դնարավոր կորուստների պահուստներ		
ԸՆԴՀԱՄԵՆԸ	1,713,455	4,180,614

**Ծանոթագրություն 15. Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական
ակտիվներ**

	30.09.15 Դաշվետու ժամանակաշր ջան	31.12.14 Նախորդ ժամանակաշրջ ան
Միջքանակային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջմեր	-	-
ՀՀ Պետական արժեքերեր	-	-
Այլ պահանջներ	-	-
Դաշվեգրված տոկոսներ	-	-
ԸՆԴՀԱՄԵՆԸ	-	-

Ծանոթագրություն 16. Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ

	30.09.15	31.12.14
Տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ ներառյալ տոկոսներ և տույժեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր	89,161,804	99,249,389
Օվերորաֆտմեր	22,482,735	25,660,272
Ֆակտորինգ	40	-
Ընդամենը վարկեր	111,644,579	124,909,661
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գոռվ հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,974,937)	(5,425,613)
Ընդամենը զուտ վարկեր	107,669,642	119,484,048

	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.15	Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.14
Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների		
Պետական ձեռնարկություններ	354,691	685,906
Սասանավոր ձեռնարկություններ,	48,354,421	51,819,889
Ֆիզիկական անձինք,	53,034,923	61,343,273
Անհատ ձեռնարկատերեր	9,900,544	11,060,593
Ընդամենը վարկեր	111,644,579	124,909,661
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գոռվ հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,974,937)	(5,425,613)
Ընդամենը զուտ վարկեր	107,669,642	119,484,048

	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.15	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան մ 31.12.14	Տոկոսային հարաբերությունը
Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների				
Արդյունաբերություն	9,833,002	8.81	11,061,287	9.18
Գյուղատնտեսություն	666,443	0.60	798,490	0.66
Շինարարություն	4,248,855	3.81	4,882,393	4.05
Տրանսպորտ և կապ	4,229,571	3.79	4,332,426	3.60
Առևտուր	23,851,467	21.36	25,503,946	21.18
Սպասարկման ոլորտ	8,513,400	7.63	8,260,765	6.86
Ֆինանսական հաստված				
Սպառողական	38,457,557	34.45	40,456,876	33.59
Դիփոթերային վարկեր	14,426,798	12.92	16,361,202	13.59
Այլ ճյուղեր	7,417,486	6.64	8,776,815	7.29
Ընդամենը	111,644,579	100.0	120,434,200	100.00

Ծանոթագրություն 17. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	30.09.15	31.12.14
Պետական արժեթղթեր	Նաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր		
զանձապետական պարտատոմսեր	629,303	19,233
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	629,303	19,233
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		
վարկանիշ չունեցող բողարկողի	237,239	
կապիտալի գործիքներ	27,143	27,143
այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումներ ի գոտով ხենարավոր կորուստների պահուստ	(14,453)	(14,453)
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	249,929	12,690
ԿԲ ռեպո համաձայնագրերով վաճառված վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	Նաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր	7,507,600	4,984,447
Ընդամենը ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսեր	7,507,600	4,984,447
Ընդամենը	8,386,832	5,016,370
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ		

Անձի անվանումը	Նիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
1. ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	26.12.2006	12,143	2%
2.ԱԲՈՆ ԶՐԵԴԻՏ ՌԵՖՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Վերաբերյալ տրամադրված տվյալների մշակում,համակարգ ում,արխիվացում, պահպանում և տրամադրում	ՀՀ	30.11.2007	15,000	2.50%
Ընդամենը				27,143	

Ծանոթագրություն 18. Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Բանկը չունի մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:

Ծանոթագրություն 19. Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալուն

Բանկը չունի ներդրումներ վերահսկվող կազմակերպություններում:

Ծանոթագրություն 20. Նիմական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Նիմական միջոցներ

Հողածի անվանումը	Ծենքը	Համակակարգչամբ և կապի միջոցներ	Փոխադարձական միջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմնական միջոցների գոռվ կապիսով նորոգումներ	Վարձակարգած ենթական միջոցների գոռվ կապիսով նորոգումներ	Ընդամենը
Ակզրմական արժեք							
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	2468591	1004050	358493	2087458		374396	6292988
Ավելացում	800231	173869	1927	596279		13428	1585734
Օտարում		107113	64606	305225		2607	479551
Վերագնահատում							
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	3268822	1070806	295814	2378512		3852171	7399171
Ավելացում	49521	122022	1818	134008		29349	336718
Օտարում		83046	119852	59498		9162	271558
Վերագնահատում							
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3318343	1109782	177780	2453022		405404	7464331
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում		656090	114129	1134201		82601	1987021
Ավելացում	56878	88498	40552	201212		4756	391896
Օտարում		57834	37344	36257			131435
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի մեջում	56878	686754	117337	1299156		87357	2247482
Ավելացում	43509	76867	25451	157423		96921	312942
Օտարում		34133	69904	20829		5588	130454
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում		100387	729488	72884	1435750	91461	2429970
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3217956	380294	104896	1017272		313943	5034361
նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3211944	384052	178477	1079356		297860	5151689

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հողածի անվանումը	Համակարգային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վատահազերեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Ակզրմական արժեք				
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	240783	766580	100433	1107796
Ավելացում	203742	188606		392348
Օտարում				
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի մեջում	444525	955186	100433	1500144
Ավելացում	67239	7854		
Օտարում				
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	511764	963040	100433	1575237
Կուտակված մաշվածություն				
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում				
48484	69100	54695		172279
Ավելացում	20510	51097	2388	73995
Օտարում	912			912
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի մեջում				
68082	120197	57083		245362
Ավելացում	13671	44823	1787	
Օտարում				
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	81753	165020	58870	305643
Զուտ հաշվեկշռային արժեք				
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	430011	798020	41563	1269594
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի մեջում	376443	834989	43350	1254782

Ծանոթագրություն 21. Այլ ակտիվներ

	30.09.15	31.12.14
	Դաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ		
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	-	-
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	13	148
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	9,963	39
Դեպոնացված միջոցներ այլ կազմակերպություններում	500	500
Կանխավճարներ մատակարարներին	821,243	
Կանխավճարներ/գերավճար/ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	405,119	538,448
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	626,521
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,236,838	1,165,656
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	1,236,838	1,165,656
Այլ ակտիվներ	Դաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Արագամաշ առարկաներ	100,941	107,306
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	3,910,492	3,409,764
Շահագործումից դուրս գտնվող ակտիվներ	-	-
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	43,124	51,634
Այլ ակտիվներ	314,399	282,988
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	4,368,956	3,851,692
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ այլ ակտիվներ	4,368,956	3,851,692
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	5,605,794	5,017,348

Ծանոթագրություն 22. Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	30.09.15 Ընթացիկ հաշիվներ	31.12.14 Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	79,183	982,073
Հաշվեգրված տոկոսներ	1	13
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	79,184	982,086
Միջքանակային վարկեր և ավանդներ, այլ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստորադաս փոխառություն ՀՀ կենտրոնական բանկ ՀՀ կենտրոնական բանկ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	7,300,000	4,850,000
ՀՀ բանկեր վարկեր և ավանդներ	6,157,846	1,867,430
այլ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	229,019	12,041
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	13,686,865	6,729,471
Ֆինանսական կազմակերպություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	37,928	52,112
Վարկեր և ավանդներ	8,234,753	26,373,226
Հաշվեգրված տոկոսներ	51,451	300,516
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	8,324,132	26,725,854
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22,090,181	34,437,411

Ծանոթագրություն 23. Պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ

		30.09.15 Հաշվետու ժամանակաշրջան	31.12.14 Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ			
Վարկեր		722,969	876,060
այլ		8,390	4,288
Հաշվարկված տոկոսներ		10,919	1,534
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		742,278	881,882
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ			
Ընթացիկ հաշիվներ		3,168,830	4,584,806
Ժամկետային ավանդներ		3,861,178	3,030,680
Հաշվարկված տոկոսներ		43,809	30,292
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		7,073,817	7,645,778
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ			
Ընթացիկ հաշիվներ		678,162	4,584,881
Ժամկետային ավանդներ		14,024,899	14,080,686
Հաշվարկված տոկոսներ		1,283,431	101,092
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		15,986,492	18,766,659
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ			
Ընթացիկ հաշիվներ		170,849	114,138
Ժամկետային ավանդներ		16,023	5,001
Հաշվարկված տոկոսներ		160	3
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		187,032	119,142
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ			
Ընթացիկ հաշիվներ		-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ			
Ընթացիկ հաշիվներ		5,665,413	5,014,962
Ժամկետային ավանդներ		75,252,738	74,819,751
Հաշվարկված տոկոսներ		1,855,179	1,498,948
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		82,773,330	81,333,661
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ			
Ընթացիկ հաշիվներ		697,000	348,467
Ժամկետային ավանդներ		4,086,911	4,509,156
Հաշվարկված տոկոսներ		60,625	104,150
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		4,844,536	4,961,773
Ընդամենը պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ		111,607,485	113,708,895

Ծանոթագրություն 24. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

Բանկը չունի թողարկված արժեթղթեր

Ծանոթագրություն 25. Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ

Բանկը չունի առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ

Ծանոթագրություն 26. Վճարվելիք գումարներ

Վճարվելիք գումարներ	30.09.15 Հաշվետու ժամանակաշրջան	31.12.14 Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ	-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-

Ծանոթագրություն 27. Այլ պարտավորություններ

Այլ պարտավորություններ	30.09.15 Դաշվետու ժամանակաշրջան	31.12.14 Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ հաշվարկների գծով	-	-
Վճարվելիք շահաբաժններ	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
Ակրեդիտիվների գծով		
Հակուբահարկի գծով	21,315	196,515
ԱԱՀ-ի գծով	13,811	6,256
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	120,168	287,151
սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	6,783	7,224
Ավանդների ապահովագրության գծով	45,031	44,460
Ապագա ժամանակաշրջանի Եկամուտ	20,029	43,143
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	192,438	221,902
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարանների նկատմամբ	91,658	54,173
Այլ պարտավորություններ	54,196	1,996
ԸՆԴԱՄԵՍԸ	565,429	862,820

Ծանոթագրություն 28.Կանոնադրական կապիտալ

- 1) բանկի հայտարարված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 14,550,700 հազ. դրամ, գրանցված և ամրողությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 13,100,700 հազ.
- 2) բանկի թողարկած և տեղաբաշխած սովորական բաժնետոմսերի քանակը – 113,497,000, անվանական արժեքը – 100 դրամ,
- 3) բանկը թողարկել և տեղաբաշխել արտոնյալ բաժնետոմսեր քանակը - 32,010,000, անվանական արժեքը - 100 դրամ
- 4) առկա չեղանակում կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր
- 5) հաշվետու Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ բանկի բաժնետերերն են.

Բաժնետերի անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը, հազ. դրամ	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակիցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
ԳԼՈՎԵՐԻ ՀՈԼԴԻՆԳ ԷԼ ԹԻ ԴԻ	9,899,700	75.6%	առևտրային
ԳԼՈՎԵՐԻ ՀՈԼԴԻՆԳ ԷԼ ԹԻ ԴԻ	3,201,000	24.4%	առևտրային

- 6) հաշվետու Ժամանակաշրջանում կանոնադրական կապիտալի ավելացումը, այդ թվում՝
  - ա. դրամական միջոցներով – առկա է 1.700.000 հազ. դրամ
  - բ. սեփական կապիտալի այլ տարրերի հաշվին- առկա չէ
  - գ. դրամես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների իրազործումից,- առկա չէ
- 7) հաշվետու Ժամանակաշրջանում կանոնադրական կապիտալի նվազումը հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին- առկա չէ
- 8) հաշվետու Ժամանակաշրջանում բանկի կողմից հաշվարկված և վճարվելիք շահութաբաժններ - առկա չէ

Ծանոթագրություն 29. Սեփական կապիտալի այլ տարրեր

Բանկը չունի սեփական կապիտալի այլ տարրեր

Ծանոթագրություն 30. Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Պահուստներ	Ծանոք	30.09.15 Դաշվետու ժամանակաշրջան	31.12.14 Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	7		
Պահուստին կատարված մասհանումներ		119,045	370,229
Պահուստի օգտագործում		(119,045)	(370,229)
Պահուստին կատարված գույն մասհանումներ			
Վերջնական մնացորդ		-	-

30.1 Բանկի իրավական պարտավորությունները

Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Պայմանական պարտավորություններ	Դաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Զօգտագործված վարկային գեներ	2,948,688	4,935,703
Տրամադրված երաշխիքներ	1,792,309	1,772,728
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	-
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	4,740,997	6,708,431

30.4 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		102,289
1-5 տարի		1,393,196
ԸՆԴԱՐԾԵՆԸ	-	1,495,485

Ծանոթագրություն 31. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

	30.09.15	31.12.14
	Հաշվետու	Նախորդ
	Ժամանակաշրջան	Ժամանակաշրջան
Պահանջներ այլ բաների նկատմամբ		
Սնացորդը առ 1 հունվարի Տարվա ընթացքում ավելացում Տարվա ընթացքում նվազում Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	540,238 63,521,170 (63,973,857) 87,551	235,655 135,671,504 (135,366,921) 540,238
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		
Սնացորդը առ 1 հունվարի Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ Տարվա ընթացքում նարկած վարկեր և փոխատվություններ Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	4,865,953 2,622,764 (2,844,585) 4,644,132	4,084,185 5,687,309 (4,905,541) 4,865,953
Պարտավորություններ այլ բաների նկատմամբ		
Սնացորդը առ 1 հունվարի Տարվա ընթացքում ավելացում Տարվա ընթացքում նվազում Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	980,793 1,547,054 (2,449,943) 77,904	8,160 1,098,832 (126,199) 980,793
Պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ		
Սնացորդը առ 1 հունվարի Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	859,947 16,949,206 (14,897,838) 2,911,315	776,754 93,376,026 (93,292,833) 859,947
Բանկի դեկապարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ		
Բանկի խորհրդին աշխատավարձ Պարզաբանում Բանկի գործադիր մարմնին աշխատավարձ Պարզաբանում Բանկի ներքին առևիտին աշխատավարձ Պարզաբանում ԸՆԴԱՄԵՆԸ	165,929 244,431 19,775 47,147 477,282	231,998 345,312 2,999 64,305 644,614

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Ոիսկի կառավարում

Ոիսկ ասելով Յունիֆքանկը հասկանում է իրականացված ֆինանսական գործարքների հետևանքով բանկի ռեսուլսների կրողուստի, չստացված եկամուտների կամ լրացուցիչ ծախսերի հավանականությունը: Ոիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են: Այդուհանդերձ, Բանկի նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույն հասցնել Բանկի ֆինանսական վիճակի վրա անցանկալի ազդեցությունները: Բանկի ռիսկերի կանոնադրության և մանրածախ ռիսկերի քաղաքականության, նպատակն է ախտորոշել և վերլուծել ռիսկերը, սահմանել դիսկի համապատասխան սահմանաշափեր և հսկողություն, և արժանահավատ և նորացված տեղեկատվական համակարգերի միջոցով վերահսկել ռիսկերը և սահմանաշափերի պահպանումը: Բանկը պարբերաբար վերանայում է ռիսկերի կանոնադրությունը և մանրածախ ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը՝ շուկայում, ապրանքներում փոփոխություններն արտացոլելու և լավագույն Ոիսկերի կառավարումն իրականացվում է Ոիսկերի Կառավարման Դեպարտամենտի կողմից (Կորպորատիվ ռիսկերի կառավարման վարչություն, Մանրածախ ռիսկերի կառավարման վարչություն, Գործառնական ռիսկերի կառավարման վարչություն, ինֆորմացիոն համակարգերի կառավարման և պորտֆելի վերլուծության վարչություն, ըստ Բանկի Տնօրենների Խորհրդի հաստատած քաղաքականության: ՈԿԴ և Ֆինանսական տնօրինության կողմից ախտորոշվում, զնահատվում և հեջափորվում են ֆինանսական ռիսկերը Բանկի գործառնական միավորների հետ սերտ համագործակցության միջոցով: Բանկի Խորհրդող տրամադրում է սկզբունքներ ռիսկի աճրոշական կառավարման համար, ինչպես նաև քաղաքականություն՝ հատուկ բնագավառների վերաբերյալ, ինչպիսիք են փոխարժեքային ռիսկը, տոկոսադրույթի ռիսկը, վարկային ռիսկը, ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների կիրառումը: Որպես ապահովում ներքին առողջություն պատասխանատու է ռիսկի կառավարման անկախ գնահատման և հսկողության ընդհանուր միջավայրի համար:

Կարևորագույն ռիսկերն են վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը և գործառնական ռիսկը: Շուկայական ռիսկը ներառում է փոխարժեքների, տոկոսադրույթների և այլ գնային ռիսկերը:

30.09.15

Գործառնական ռիսկի հաշվարկ (Ֆինանսական բնութագրիչների մոտեցում)

Հաշվետու ժամանակաշրջա նին նախորդող 3- րդ տարվա գուտ եկամուտ	Հաշվետու ժամանակաշրջա նին նախորդող 2- րդ տարվա գուտ եկամուտ	Հաշվետու ժամանակաշրջա նին նախորդող տարվա գուտ եկամուտ	Գործառնական ռիսկ
1	2	3	4
3,830,485	1,816,779	4,349,655	499,846

Վարկային ռիսկ	Շուկայական ռիսկ				Գործառնական ռիսկ
	Արտադրությային ռիսկ	Տոկոսադրույթի ռիսկ	Կապիտալի գործիքների գնային ռիսկ	6	
3	4	5	2,940	499,846	7
136,685,645	205,597	783,566			

Վարկային ռիսկ

Կորուստներ կարող է պատճառել: Վարկային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվելու հայտնական ֆորմատներում, ինչպահիք են վարկային պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի ՈԿԴ կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին/Վարչությանը:

Ռիսկի սահմանաշերի վերահսկողություն և զարդարական քաղաքականություն

Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ջյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաշափեր սահմանելով:

Նման ռիսկը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կորպաժը: Ըստ ապրանքատեսակների, տնտեսության ճյուղերի և երկրների վարկային ռիսկի սահմանաշափերը հաստատվում են և անհրաժեշտության դեպքում վերանայվում են Բանկի Խորհրդի կողմից:

Պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաշափերը փոխելով՝ համաձայն Բանկի ներքին կանոնակարգվածության պահանջների:

Ներքևում ներկայացված են հասուր հսկողության և զարդարական մի քանի այլ միջոցներ:

Գրաս

Միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հասուր տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են:

- Հիփոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Ավտոմեքենայի կոշտ գրավի պայմանագրերով գրավադրվող շարժական գույքը,
- Ֆիզիկական անձանց պատկանող այլ գույքը,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, այլ հիմնական միջոցները, պաշարները,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեղությերը:

Ի լրում, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցեու համար Բանկը վարկառուից լրացրոց երաշխիքներ է պահանջում, իենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեգուման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով:

Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ

Ակրեդիտիվները ենթակա են նույն վարկային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և թղթային ակրեդիտիվները՝ Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք բույլ են տալս երրորդ անձանց գումարներ ստանալ բանկից հասուր պայմանների կատարման դեպքում, ապահոված են դրանց հետ կապված ապրանքների ռառքամար և հետևաբար դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասերը:

Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

Պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպաննան դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

Արժեգում և պահուստավորման քաղաքականություն

Ուշացումները, վարկառուների դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Բանկը արժեգուման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակ:

Արժեգուման անհատական գնահատում

Իմբռուկ: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործուներից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, ֆինանսական դժվարությունները հաղթահարելու կարողությունը, ծրագրված հասուր շահարաժենների վճարումները անվճառության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության հնարավորությունը, գրավի իրացվելի արժեքը, ապահովող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեգումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու անսարքի դրությամբ, եթե չկանխատեսված հանգանքները չեն պահանջում հասուր ուշացումներուն:

Արժեգուման խմբային գնահատում

Խմբային գնահատումը կատարվում է ոչ նշանակալի վարկերի գծով (ներաջալ կրեդիտ քարտերը, իհաղթեքները և չապահովված սպառողական վարկերը), ինչպես նաև անհատապես նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների գծով, որոնց համար դեռ չկան արժեգուման ակնհայտ հատկանիշներ: Արժեգումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսվա դրությամբ՝ դասակարգված յուրաքանչյուր խմբի համար առանձին:

Խմբային գնահատում հաշվի առնում այն արժեգուման գումարը, որը հնարավոր է առաջանա պորտֆելում, նույնիսկ եթե անհատական գնահատումն մեջ արժեգուման օբյեկտիվ վկայություն չկա: Արժեգուման կորուստները գնահատվում են հաշվի առնելով հետևյալ տեղեկատվությունը՝ պորտֆելում կորուստների պատմությունը, ընթացիկ տնտեսական իրավիճակը, կորուստն առաջանալու և անհատապես բացահայտվելու նոտավոր ժամկետը, արժեգուման դեպքում սպասվող վճարումները:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների արժեգուման գնահատումը և պահուստավորումն իրականացվում է նույն կերպ՝ ինչ

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Դաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.15					
Դողվածի անվանումը	X	ԱՊԳ երկրներ	ՏԵԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏԵԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ	X	X	X	X	X
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	26,396,587				26,396,587
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կամ. նկատմամբ	98,138	88,793	1,498,406	28,118	1,713,455
Դաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ	105,425,590	2,234,280	9,770	2	107,669,642
Վաճառքի համար մատչելի արժեքներ	8,386,832				8,386,832
Այլ ակտիվներ	5,605,794				5,605,794
Ընդամենը ակտիվներ	145,912,941	2,323,073	1,508,176	28,120	149,772,310
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հռովածներ	4,719,750	21,247			4,740,997
Պարտավորություններ	X	X	X	X	X
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կամ. նկատմամբ	16,150,890	5,939,128	162		22,090,180
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	93,988,971	1,696,422	834,354	15,087,739	111,607,486
Ընդամենը պարտավորություններ	110,139,861	7,635,550	834,516	15,087,739	133,697,666
Զուտ դիրք	31,053,330	(5,333,724)	673,660	(15,059,619)	11,333,647

Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.14

Հողվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊԳ երկրներ	ՏԵԶԿԱ* երկրներ	ՈՒ ՏԵԶԿԱ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ	X	X	X	X	X
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	30,953,762				30,953,762
Պահանջմեր բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	62,920	564,719	3,544,649	8,326	4,180,614
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ	117,964,799	1,988,023	1	2	119,952,825
Վաճառքի համար մատչելի արժեքներ	5,030,823				5,030,823
Այլ ակտիվներ	5,017,348				5,017,348
Ընդամենը ակտիվներ	159,029,652	2,552,742	3,544,650	8,328	165,135,372
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հողվածներ	6,691,740	16,691			6,708,431
Պարտավորություններ	X	X	X	X	X
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	26,751,434	7,685,644	333		34,437,411
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	92,365,958	1,467,791	1,413,477	18,461,669	113,708,895
Ընդամենը պարտավորություններ	119,117,392	9,153,435	1,413,810	18,461,669	148,146,306
Զուտ դիրք	33,220,520	(6,617,384)	2,130,840	(18,453,341)	10,280,635

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ցատ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության ուժի հետևյալ տեսքը.

**Յաշվետու ժամանակաշրջան
30.09.15**

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ			
		Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Նկարող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջի ն ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային
Վարկեր, այդ թվում՝		102,386,580	2,560,570	3,165,453	3,531,976
1. Արդյունաբերություն		8,498,937	947,697	114,131	272,237
2. Գյուղատնտեսություն		597,018	32,001	15,598	21,826
3. Շինարարություն		4,103,471	51,486	93,898	63,163
4. Տրանսպորտ և կապ		3,728,182	124,307	97,292	279,790
5. Առևտուր		20,872,215	629,973	1,057,206	1,292,073
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ		8,258,011	132,794	120,095	2,500
7. Ֆինանսական հատված					51,419
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝		46,815,589	630,504	1,458,172	1,651,095
8.1 անշարժ գույքի գրավու		21,842,685	277,684	671,673	339,962
8.2 ավտոմեքենայի գրավու		1,425,900	15,085	81,838	151,642
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր		7,186,497	9,473	209,061	12,455
10. Ոչ ռեզիլիենտներին տրամադրված վարկեր		2,326,660	2,335		9,961

Նախորդ ժամանակաշրջան
31.12.14

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Զաշխատող ակտիվներ				
		Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Նսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջի ն ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝	106,466,189	7,585,813	1,874,423	4,507,775	5,109,142	
1. Արդյունաբերություն	9,257,698	757,851	45,365	1,000,373	112,543	
2. Գյուղատնտեսություն	756,537	12,328	9,684	19,941	2,679	
3. Շինարարություն	4,579,311	5,902		297,180	13,457	
4. Տրանսպորտ և կապ	3,905,896	58,790	208	367,532	244,815	
5. Արևոտուր	21,740,947	1,619,811	953,117	1,190,071	1,354,772	
6. Հանրային սննդի և սպասարկման այլ ռլորտներ	4,414,886	3,650,079	3,240	192,560	1,245	
7. Ֆինանսական հատված						
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	51,038,486	1,122,203	853,729	1,255,014	3,355,064	
8.1 անշարժ գույքի գրավով	23,102,254	542,192	394,538	542,192	1,150,315	
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	2,518,394	39,130	19,926	22,135	526,121	
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	8,237,802	344,829	9,080	185,104	14,579	
10. Ոչ ռեզիլիենտներին տրամադրված վարկեր	2,534,626	14,020			9,988	

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Դաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.15					
Ակտիվներ	Զաշխատող ակտիվներ				
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Նսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	100,059,920	2558235	3,165,453	3,531,976	10,516,274
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	2,326,660	2335			9,961
Ընդամենը	102,386,580	2,560,570	3,165,453	3,531,976	10,526,235
Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.14					
Ակտիվներ	Զաշխատող ակտիվներ				
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Նսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	103,931,563	7571793	1,874,423	4,507,775	5,099,154
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	2,534,626	14020			9,988
Ընդամենը	106,466,189	7,585,813	1,874,423	4,507,775	5,109,142

- Վարկերի գծով պահուստափոնի/ընդհանուր վարկեր – 3.56 %
- Հաշխատող վարկեր/ ընդհանուր վարկեր – 8.29 %
- Հաշխատող վարկերի պահուստ/ընդհանուր կապիտալ – 16.01 %
- Ինարավոր կորուստների հատուկ պահուստ/ Հաշխատող վարկեր – 28.46 %
- Հահույրի ծածկման գործակից = (գուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի ստեղծման ծախսեր) / Վարկերից գուտ կորուստ – 39.85%
- Վարկային ռիսկով ճշգրտված գուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ- տոկոսային ծախսեր – վարկերի գոնվ կորուստ)/Վարկային ներդրումներ – 2.74 %

Ծովայական ռիսկ**Ծովայական ռիսկի վեղուժություն**

Ծովայական ռիսկը այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագան դրամական հոսքերը կամ իրական արտեր կոստանդնի այնահիմ շովայական փոփոխականների պատճենով, ինչպիսիք են տոկոսարդույքները և արտարժույթի փոխաթերները: Ծովայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ:

Ծովայական ռիսկ – Ոչ առևտորյան**Արտարժույթի ռիսկ**

Բամիկ ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքի վրա ազդեցություն են թողում օգտագործողներ արտարժույթի փոխաթերի տառածումները: Բամիկ դեմքանարդարական կողմից սահմանափուլ սուրբեր արտարժույթների գործությունը: Այդ սահմանափուլի համապատասխանում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն պահանջները:

Բամիկ կողմից ներկայացվում է բամիկ արտարժույթի ռիսկի վեղուժությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.15

Հորդածի անվանումը	ԴԴ դրամ	I խմբի առատառնություն*	II խմբի արտարժույթ **	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կամիչիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	18,133,735	7,598,829	664,023	26,396,587
Պահանջման բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	4,259	1,696,364	12,832	1,713,455
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ	41,609,435	66,017,755	42,452	107,669,642
Վաճառքի համար մատչելի արժեթիվը	6,579,700	1,807,132		8,386,832
Այլ	11,874,531	34,128	1,091	11,909,750
Ընդամենը ակտիվներ	78,201,660	77,154,208	720,398	156,076,266
Պարտավորություններ	ԴԴ դրամ	I խմբի առատառնություն*	II խմբի արտարժույթ **	Ընդամենը
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,462,830	12,625,377	1,974	22,090,181
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	43,407,777	67,476,467	723,241	111,607,485
Այլ պարտավորություններ	1,576,550	11,434	3,495	1,591,479
Ընդամենը պարտավորություններ	54,447,157	80,113,278	728,710	135,289,145
Զուտ դիրք	23,754,503	(2,959,070)	(8,312)	20,787,121

Նախորդ Ժամանակաշրջան՝ 30.09.14

Հողվածի անվանումը	ԴՆ դրամ	I խմբի առևտություն*	II խմբի առևտությունը **	Ընդամենը
		առևտություն	առևտություն	առևտություն
Ավտիվմեր				
Կանյիկ դրամական միջոցներ և մնացողություն 77 ԿԲ-ում	15,956,186	10,186,575	459,081	26,601,842
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,079	4,896,831	51,079	4,956,989
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ	45,315,972	69,800,843	226,660	115,343,475
Վաճառքի համար մատչելի արժեքորեք	5,353,461			5,353,461
Այլ	10,736,459	16,438	97	10,752,994
	77,371,157	84,900,687	736,917	163,008,761
Ընդամենը ակտիվմեր				
Պարտավորություններ	ԴՆ դրամ	I խմբի առևտություն*	II խմբի առևտությունը **	Ընդամենը
		առևտություն	առևտություն	առևտություն
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	4,764,246	15,169,977	86,307	20,020,530
Պարսավորություններ հաճա- խորդների նկատմամբ	46,657,924	72,069,002	672,009	119,398,935
Այլ պարտավորություններ	1,590,262	3,966	278	1,594,506
	53,012,432	87,242,945	758,594	141,013,971
Ընդամենը պարտավորություններ				
	24,358,725	(2,342,258)	(21,677)	21,994,790
Զուտ դիրք				

I խմբի առևտությունը ներկայացնում է հիմնականում ԱՄՆ դոլ.արդ, ներաւ երկրների արժույթները:

II խմբի առևտությունը կազմում ներկայացված են ԱՊՀ երկրների արժույթները:

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույթը ների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազմեն թանձի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական առժեքի վրա: Բանկի Տնօրենների Խորհրդությունը սահմանել է դրոշված ժամկետների համար տոկոսադրույթների ծեղբվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով. և հեջափորման ռազմանվարություն է օգտագործվում դրամք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Բանկը չունի տոկոսադրեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններով տոկոսադրույթներով

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսադրեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույթներն են.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույթներ		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույթներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ	X	X	X	X
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջմեր բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	-	-
- միջքամկայիմ վարկեր	-	-	-	-
- միջքամկային ռեալո		-		-
- միջքամկայիմ տոկոսային սկզբանական պահանջմերի համար մատչելի արժեքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	20.3	13.5	20.4	13.0
Առևտորային նպատակով պահով և վաճառքի համար մատչելի արժեքներ	10.1	-	10.1	-
Պարտավորություններ	X	X	X	X
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.05	5.90	7.93	4.59
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	10.08	8.16	9.35	6.27

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկն այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է, որ շուկայում արժեքղթերի և բանկի հաշվեկշռում առկա այլ ֆինանսական գործիքների գների փոփոխությունը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

Գնային ռիսկի սահմանափակման համար տարբեր գործիքների գործությունը են սահմանաչափեր և իրականացվում է պարբերական մոնիթորինգ:

Իրացվելիության ռիսկ

Նոդվածի անվանումը	Դաշտային ժամանակաշրջան՝ 30.09.15									
	Զաշխատող			Մարմանը մնացել է					Ամժակետ	Ընդամենը
	Ժամկետամց	Ժամկետային	ցպահանց	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ա 1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի			
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ Կանխիկ և կամիկզին համաստեցված դրամական միջոցներ, մնացողուներ ՀՀ ԿԲ- ուն		26,252,361						90,000	26,342,361	
Թանկարժեք նետաղներ		54,226							54,226	
Պահանջները բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Ըկատանաբար		937,354	49,740					720,467	1,707,561	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ Արժեքներ, այդ թվում - վաճառքի համար նատելի	2,422,840	12,176,512		12,032,183	11,815,923	13,784,942	39,452,831	9,256,341	100,941,572	
- ռեալ համաձայնագործ վաճառված							5,660,335	1,692,660	7,352,995	
Այլ պահանջներ		314,399	13	480,354				27,643	822,409	
Պայմանագրային պարտավորություններ***	1,213,696			1,984,007	531,980	102,689	40,035		3,872,407	
ԸՆԴՈՒՆԵԼ	2,422,840	12,176,512	27,558,340	14,065,943	12,828,257	13,887,631	39,730,104	9,885,534	838,110	141,959,962
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով II խմբի արտարժույթով Այդ թվում՝ Փոփոխվող սոկոսարդույթներով Ֆիքսած սոկոսարդույթներով	777,013	9,460,621	8,551,961	7,203,664	7,713,590	6,353,148	18,612,516	19,810,997	720,467	79,203,977
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով II խմբի արտարժույթով Այդ թվում՝ Փոփոխվող սոկոսարդույթներով Ֆիքսած սոկոսարդույթներով	2,422,840	12,176,512	973	12,032,183	11,815,923	13,784,942	28,192,844	21,382,759	838,110	101,808,976
Ամսունու				27,557,367	49,753	480,354	5,660,335	1,692,660	36,278,579	-
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Ըկատանաբար		125,501	7,992,291		2,470,616	1,110,839	2,645,791	1,010,475		15,355,513
Պարտավորությունների հաճախորդների Ըկատանաբար, այդ թվում - - զարգացած ավանդներ - ժամկետային ավանդներ Ռեալ համաձայնագրերով ներգրաված միջոցներ		10,380,254		39,159,856	22,651,473	28,147,573	137,922	7,227,985		10,380,254
Այլ պարտավորություններ		173,240	68,978						242,218	
Շետհաշվելշրային պայմանական պարտավորություններ Պայմանագրային պարտավորություններ***		101,580		1,143,467	654,489	1,086,477	1,218,343	536,641		4,740,997
ԸՆԴՈՒՆԵԼ	-	101,580	10,678,995	56,946,775	27,610,334	30,756,102	4,002,751	8,781,848	-	138,878,385
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով II խմբի արտարժույթով «Խոշոր» պարտավորություններ* Այդ թվում՝ Փոփոխվող սոկոսարդույթներով Ֆիքսած սոկոսարդույթներով	-	-	4,559,925	29,408,500	18,574,442	17,812,314	2,522,150	7,221,313		80,098,644
Ամսունու	-	-	35,646	356,185	197,822	139,067			728,720	
«Խոշոր» պարտավորություններ* Այդ թվում՝ Փոփոխվող սոկոսարդույթներով Ֆիքսած սոկոսարդույթներով	-	-	1,381		3,549,320	1,896,767		7,105,650		12,553,118
Զուտ իրացվելիության ճնշովածք	2,422,840	12,074,932	16,879,345	(42,880,832)	(14,782,077)	(16,868,471)	35,727,353	1,103,686	838,110	3,081,577
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով II խմբի արտարժույթով Այդ թվում՝ Փոփոխվող սոկոսարդույթներով Ֆիքսած սոկոսարդույթներով	777,013	9,460,621	3,992,036	(22,204,836)	7,357,405	(11,459,166)	16,090,366	12,589,684	720,467	(894,667)
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով II խմբի արտարժույթով Այդ թվում՝ Փոփոխվող սոկոսարդույթներով Ֆիքսած սոկոսարդույթներով	-	-	636,345	(336,509)	(183,829)	(123,963)	-	-	-	(7,956)
Կուտակային իրացվելիության ճնշովածք	2,422,840	2,014,285	(54,266,946)	(13,089,906)	(17,442,489)	(15,473,470)	25,409,131	13,144,299	-	(28,023,844)
	2,422,840	14,497,772	31,377,117	(11,503,715)	(26,285,792)	(43,154,263)	(7,426,910)	(6,323,224)	(5,485,114)	

Նախորդ ժամանակաշրջամ 30.09.14										
Հողածի աճվանումը	Զաշխատող			Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ա 1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի			
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կամիշիկ և կամիշիկն հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացողընք 73 կը-ուն			26,461,581						90,000	26,551,581
Թաճկարժեք նետարկեր			50,261							50,261
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.		2,993,868	1,342,832						619,486	4,956,186
Նաճակողության տվյալ վարկեր և փոխառություններ	1,429,840	12,075,178	12,844,553	9,019,523	17,498,931	47,614,444	11,430,785		111,913,254	
Արժեքային գույք - այլ թվում - վաճառքի համար մատչելի			520,842	21,183		3,830,682	888,634		5,261,341	
- ռեպո համաճայնագոռով վաճառված									-	
Այլ պահանջներ		246,408	25,741		581,603			27,643		881,395
Պայմանագրային պարտավորություններ***	807,208	89,448	1,311,723	140,628	321,521	135,552	214		2,806,294	
ԸՆԴԱՎԵԼԸ	2,237,048	12,164,626	29,752,118	16,045,691	9,181,334	18,402,055	51,580,678	12,319,633	737,129	152,420,312
Այլ թվում I խմբի արտարժույթով	286,467	9,031,059	13,130,806	9,226,158	3,760,860	7,690,293	19,552,145	23,858,449	619,486	87,155,723
II խմբի արտարժույթով			510,170	21,639	121,999	49,364	35,948		739,120	
Այլ թվում՝ Փոփոխվող սույնադրությունով									-	
Ֆիքսված սույնադրույթունով	1,429,840	12,075,178	15,400	14,588,195	9,040,706	17,498,931	51,445,126	12,319,419	737,129	118,412,795
Անտոկուս			29,736,718	145,773		581,603			31,201,223	
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին.		66,119	5,708,148	1,202,134	8,977,545	3,302,265	539,408		19,795,619	
Կազմ. նկատմամբ										
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այլ թվում՝									-	
- ցանանց ավանդներ		10,934,565							10,934,565	
- ժամկետային ավանդներ		734,974	39,040,862	30,115,900	29,309,944	4,645,940	2,176,889		106,024,509	
Պարտավորություններ բանկերի կողմից բողոքված արժեքորենի գծով			149,391	48,751					198,142	
Այլ պարտավորություններ		258,780		1,204,869	1,072,719	1,037,255	2,747,191	288,575		6,609,389
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ				902,024	1,801,718	251,781	1,776	2,510		2,959,809
Պայմանագրային պարտավորություններ***	-	258,780	11,885,049	46,904,654	34,192,471	39,576,525	10,697,172	3,007,382	-	146,522,033
ԸՆԴԱՎԵԼԸ	-									
Այլ թվում I խմբի արտարժույթով	-	-	4,455,829	24,985,311	23,510,770	24,694,784	2,181,725	7,388,166		87,216,585
II խմբի արտարժույթով	-	-	43,521	355,462	209,604	150,004				758,591
«Խոշոր» պարտավորություններ*	-	-	7,034		12,092,658	1,885,535		6,114,000		20,099,227
Այլ թվում՝ Փոփոխվող սույնադրությունով	-	-							-	
Ֆիքսված սույնադրույթունով	-	-	11,727,111	44,699,517	31,318,034	38,065,705	2,541,194	8,123,308	-	136,474,869
Անտոկուս	-	-	157,938	98,244		221,784				477,966
Զուտ իրացվելության ժեղքվածք	2,237,048	11,905,846	17,867,069	(30,858,963)	(25,011,137)	(21,174,470)	40,883,506	9,312,251	737,129	5,898,279
Այլ թվում I խմբի արտարժույթով	286,467	9,031,059	8,674,977	(15,759,153)	3,405,398	(17,004,491)	17,370,420	16,470,283	619,486	(60,862)
II խմբի արտարժույթով	-	-	466,649	(333,823)	(87,605)	(100,640)	35,948	-	-	(19,471)
Այլ թվում՝ Փոփոխվող սույնադրությունով	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆիքսված սույնադրույթունով	1,429,840	348,067	(44,684,117)	(16,729,839)	(29,024,999)	(20,566,774)	48,903,932	4,196,111	-	(18,062,074)
Կուտակային իրացվելության ժեղքվածք	2,237,048	14,142,894	32,009,963	1,151,000	(23,860,137)	(45,034,607)	(4,151,101)	5,161,150	5,898,279	

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները Ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սբրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զայն նպաստավոր Բանկը նեղորակի է լրացրելու ֆինանսական բնույթում, ի լրացրելու հիմնական ավանդային բազայի, կառավագում է այսինքները հաշվի առնելու իրացվելիության ռիսկը և վերլուծությունը է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրուական կտրվածքով: Սա ներառուն է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովագություն հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացրելու ֆինանսական ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է արդի իրացվելի և սպասվելու նպագայական ակտիվների պրոֆել, որը կարող է հետությամբ կամփեկացի դրամական հոսքերի չշանհատեավա ընդհատանակ դեպքում: Բացի այդ Բանկը ՀՀ Կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 2%-ի և որոշ արտադրույթով պարտավորությունների 20%-ի չափով պահուստայինուն գումար: Իրացվելիությամ դիրքը գնահատում և կտրվածքում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սրբն գործնները կապված չուկայի հետ ընդհանուրապես և Բանկի հետ նաև նաև լրացրապես: Բանկի իրացվելիության կառավարումը է հաշվի առնելի իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները նարեւու հանար ըստ ժամկետների, պահովվել ֆինանսավորման տարեր արդյունների հնարավորությունը. ֆինանսավորման արուակարգ պամի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջմներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջմներին համապատասխան: Այս ցուցանիշներն են:

--- Ընդհանուր իրացվելիություն (U21), որը հաշվարկում է ամսական կտրվածքով, որպես բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների միջին օրական գումարների միջև սահմանային հարաբերակցություն: 2015թ սեպտեմբերի համար այն կազմել է 21,12 %:

--- Ընթացիկ իրացվելիություն (U22), որը հաշվարկում է ամսական կտրվածքով, որպես բանկ բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջին օրական գումարների միջև սահմանային հարաբերակցություն: 2015թ.սեպտեմբերի համար այն կազմել է 271,74 %:

* «Խոշոր» պարտավորություններ» տողում լրացվում են բոլոր այն պարտատերերի նկատմամբ բանկի պարտավորությունների (ներառյալ՝ տոկոսագումարները) գումարները, որոնց ամհաստական պահանջմների հանրագումարները բանկի նկատմամբ գերազանցուն են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5% սահմանաշահից առանց հաշվի առնելու փոխկապակցվածությունը:

Ծանոթագրություն 33. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Նորմատիվներ	ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱ Ծ ԲԱՆԿԻ ՍԱհմանած Նորմատիվի Թույագրենի Մեծությունը	31.12.14	31.01.15	28.02.15	31.03.15	30.04.15	31.05.15	30.06.15	31.07.15	31.08.15	30.09.15
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն շահիր	5,599,700	11,400,700	11,400,700	11,400,700	11,400,700	11,400,700	11,400,700	11,400,700	11,400,700	11,400,700	11,400,700
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն շահիր	5,000,000	22,001,446	20,547,554	20,065,528	20,513,686	20,155,992	19,633,650	19,194,702	18,546,133	18,225,659	18,372,691
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ժողովով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	12.00	13.34	12.35	12.22	12.77	12.84	12.69	12.84	12.60	12.37	12.32
Ծեմբերի և շինուազումների վերագնահատման պահուստ—		384,410									
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների մերագնահատումից առաջազար յիշագված շահութ —	(950,217)										

2) բանկում առկա կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջմները համընկնում են ՀՀ կբանանձների հետ և բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար դեկավարության կողմից սահմանված ներքին պահանջմները

3) բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջմները

Ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների անվարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկի կշիռները

	0	10	20	30	50	75	100	110	150	30.09.15
Ակտիվներ	39,135,452	1,781,924	1,783,144	20,094	111,046	23,479,235	23,212,435	3,421,767	58,315,829	
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների անվարտ ժամկետային գործառնությունների	361,121				425,304	807,252	81,473	1,875,916		

Ըստ ՀՀ օրենսդրության՝ կապիտալը կազմություն է 333-րդ 39-ի համաձայն: Եթե Բանկը իր ակտիվների դասակարգությունը և կորուստների պահուստների ծավորումը իրականացներ համաձայն ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ Բանկի կողմից բաների համար հաստատված ակտիվների դասակարգման և հնարակող կորուստների պահուստների ծավորումն կարգի համաձայն պահուստների մեծությունը կլինե՞`

Հաշվապահական հաշվեկշռություն	30/09/15	31/12/14
Վարկերի, փեխողորական պարտքերի և այլ ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստ	(3,989,390)	(1,894,119)
Հետհաշվեկշռային հողվածների գծով պահուստ	-	-

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	30/09/15	31/12/14
Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում պահուստներին կատարված գուտ նախահատներ	(955,133)	(3,025,507)

Ծանոթագրություն 34. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հրական արժեք»

Պահանջման և պարտավորությունների այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարծ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների հրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապահան դրամական հոսքերի հաշվարկից Ելեկով և գեղճվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույթներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույթներին:

Հաճախորդներիմ տրված վարկեր և փոխատվություններ

Այն միջոցների գնահատաված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույթ, սահմանվում են Ելեկով ակնկալվող ապահան դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղճվում են նման վարկային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույթներով: Իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ ընթացիկ տոկոսադրույթները նոր գործիքների համար արտահայտում են նախկինում տրամադրված գործիքների տոկոսադրույթները:

Այլ փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույթներով դեպոզիտների և փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, Ելեկով ակնկալվող ապահան դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղճվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույթներով:

Ծանոթագրություն 35 «Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջամորում»

Բանկը կանխատեսվող արտարժութային ապագա գործարքները որպես կանոն հեջավորում է սվոյ տիպի ֆինանսական գործիքներով, որոնց ժամանակահատվածը հիմնականում ընկած է մեկից երեք ամիս միջակայքում: Հեջավորված գործիքների գծով հետաձգված կամ չճանաչված շահույթի կամ կորսոնի գումարը ակնկալվում է, որ կհակադրվի կանխատեսվող գործարքների գծով սպասվելիք վնասները, իսկ ժամանակահատվածը համընկնում է կանխատեսվող ապագա գործարքների ժամանակահատվածի հետ:

Ծանոթագրություն 36. «Ապաճանաչում»

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, եթե

վերաճում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,

Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,

և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվից գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվից գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվից գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվության շաբաթ շաբաթական ակտիվության մասնակցության համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը կամ Բանկի կողմից փոխառուցվելիք առավելագույն գումար:

Եթե շարունակվող մասնակցությունը ծերը է բերում փոխանցվող ակտիվի դրւսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ծև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դրւսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), եթե շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, եթե այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառության միջն պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են մինյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ծևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ծանոթագրություն 37. «Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը 30.09.15թ.-ի դրությամբ գրավադրված ակտիվներ չունի

30.09.15թ.-ի դրությամբ գրավադրված արժեքներ			
Թողարկում	Ծավալ	Վերագնահատված արժեք	Վերջնական մարման ամսաթիվը

Ծանոթագրություն 38. «Ընդունված գրավ»

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքը ըստ ստացված գրավների

	30.09.15	31.12.14
Պետական արժեքներ		
Անշարժ գույքի գրավադրմամբ	72,072,392	76,114,466
Զեօնարկությունների երաշխավորությամբ		
Ծրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավադրմամբ	279,145	658,982
Կառավարության կողմից տրամադրված երաշխիքներ		
Հիմնական միջոցների /շարժական գույք/ գրավադրմամբ	2,006,714	3,035,772
Դրամական միջոցների գրավադրմամբ	3,559,858	3,025,138
Այլ գրավով	33,726,470	37,599,842
Ընդամենը	111,644,579	120,434,200

Ծանոթագրություն 39. «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»

Բանկում առկա չեն պայմանագրային պարտավորությունների խախտման դեպքեր: